

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/20/2024
Identifikačné číslo spisu:	7918205651
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7918205651.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne: Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 00 686 930, proti žalovanému 1/: M. A., narodený X. X. XXXX, bytom S. a žalovanej 2/: Y. A., narodená XX. R. XXXX, bytom S., (strana sporu iba v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia), oboch zast. JUDr. Slavomír Kučmáš, advokát, so sídlom Plynárenská 1, Michalovce, IČO: 35 557 192, o zaplatenie 100 000 eura, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 17Cb/22/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. januára 2022 č. k. 4Cob/117/2021-285, takto

rozhodol:

- I. Dovolenie o d m i e t a .
- II. Žalovanému 1/ n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.
- III. Žalovanej 2/ n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“) 7. decembra 2018 domáhala voči žalovanému 1/ ako ručiteľovi zaplatenia časti istiny úveru, ktorý poskytla dlžníkovi, obchodnej spoločnosti MVR s.r.o. v konkurze, Sekčovská 54, 080 01 Prešov, IČO: 36 606 219 (ďalej len „MVR“). Zároveň navrhla, aby súd prvej inštancie zabezpečovacím opatrením zriadil záložné právo k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území S., obec S., okres D., zapísanej na LV č. XXXX, a to stavba - súp. č. XXX, rodinný dom na pozemku - parcela č. XXX/X, v tom čase v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných. Súd prvej inštancie najprv uznesením zo 7. januára 2019 č. k. 17Cb/22/2018-29 (ďalej len „uznesenie o zabezpečovacom opatrení“) zriadil požadované zabezpečovacie opatrenie a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovaným. Následne 23. februára 2021 vyhlásil vo veci samej rozsudok č. k. 17Cb/22/2018-181 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“), ktorým zamietol žalobu, zrušil uznesenie o zabezpečovacom opatrení a žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobkyni.

2. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že právo žalobkyne sa premlčalo. Tomuto záveru predchádzalo právne posúdenie, či žalovaný 1/ platne predĺžil premlčaciu dobu podľa § 401 Obchodného

zákonníka. Strany sporu a spoločnosť MVR uzatvorili zmluvu o použití zmenky, ktorej obsahom je ručiteľské vyhlásenie žalovaného 1/. Súčasťou tejto zmluvy sú úverové podmienky žalobkyne, v odseku 17.11, ktorých je uvedené, že uzatvorením úverového dokumentu sa predlžujú premlčacie doby každého práva veriteľa vyplývajúce z úverového dokumentu. Podľa názoru súdu prvej inštancie vyhlásenie o predĺžení premlčacej doby (§ 401 Obchodného zákonníka) musí byť podpísané ručiteľom. Keďže žalovaný úverové podmienky nepodpísal, dohoda v odseku 17.11 úverových podmienok je absolútne neplatným právnym úkonom. Ak by tak aj žalovaný 1/ urobil, podľa súdu prvej inštancie dojednanie o predĺžení premlčacej doby by bolo neplatné pre jeho neurčitosť, keďže zo znenia odseku 17.11 úverových podmienok nemožno vyvodíť, o aké konkrétne právo veriteľa sa jedná (odsek 34. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

3. O odvolaní žalobkyne podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. januára 2022 č. k. 4Cob/117/2021-285 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému 1/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti predĺženia premlčacej doby v odseku 17.11 úverových podmienok pre neurčitosť, a preto považoval odvolanie za nedôvodné. Súhlasil s tvrdením žalobkyne, že jej vzťah so žalovaným 1/ zo zmluvy o použití zmenky a ani hlavný vzťah zo zmluvy o splátkovom úvere nie sú vzťahom spotrebiteľským, a preto ani ručiteľský vzťah ako akcesorický vzťah zo zmluvy o použití zmenky nemožno ako spotrebiteľský hodnotiť ani pri posudzovaní podpisu všeobecných úverových podmienok zo strany spotrebiteľa. Pre platnosť všeobecných úverových podmienok, na ktoré odkazujú úverové zmluvy a ktoré nemajú charakter spotrebiteľských úverových zmlúv, nie je potrebné osobitné podpísanie všeobecných úverových podmienok zo strany druhej zmluvnej strany.

4. Súd prvej inštancie vydal 23. októbra 2023 uznesenie č. k. 17Cb/22/2018-365, ktorým opravil v záhlaví rozsudku súdu prvej inštancie označenie žalovanej 2/ tak, že správne má byť: „2/ Y. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S.“. Rovnako postupoval aj odvolací súd svojím opravným uznesením z 5. marca 2024 č. k. 4Cob/117/2021-404 tak, že správne označenie má byť: „2. Y. A., nar. XX.X.XXXX, bytom S. (iba v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia)“.

5. Proti napadnutému rozsudku v jeho celom rozsahu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, prípadne aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobkyni náhradu trov konania.

6. Žalobkyňa poukázala na to, že predmetom sporu bola len otázka premlčania z pohľadu predĺženia premlčacej doby ustanovením odseku 17.11 úverových podmienok. Primárnym dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo, že úverové podmienky neboli podpísané žalovaným 1/, a teda nebola dodržaná písomná forma. Odvolací súd na podklade odvolacej argumentácie uznal nesprávnosť tohto posúdenia, avšak napriek tomu potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s odôvodnením, ktoré je podľa názoru žalobkyne (i) zmätočné a porušujúce právo na spravodlivý proces, nezohľadňujúce zásadné skutkové a právne skutočnosti; (ii) založené na nesprávnom právnom posúdení veci v rozpore so zákonom a judikatúrou, s ktorou sa súd nevysporiadal, hoci na ňu bolo v konaní poukázané a (iii) založené na nesprávnom posúdení i doposiaľ záväznou judikatúrou neriešených právnych otázok.

7. Žalobkyňa namietala, že odvolací súd označil odôvodnenie súdu prvej inštancie za náležité a presvedčivé a v plnom rozsahu naň odkázal napriek tomu, že hlavný dôvod zamietnutia žaloby (absencia písomnej formy vyhlásenia o predĺžení premlčacej doby pre nepodpísanie) bol založený na nesprávnom právnom posúdení veci. Odkaz na presvedčivosť odôvodnenia je tak podľa žalobkyne vnútorne rozporný a arbitrárny. Odvolací súd sa však opomenul vysporiadať s odvolacou argumentáciou k určitosti formulácie právneho úkonu (k formulácii „každé právo veriteľa z úverového Dokumentu“) obsiahnutou v bode 79. až 89. odvolania.

8. Ďalej žalobkyňa namietala, že pri posudzovaní určitosti vyhlásenia o predĺžení premlčacej doby

odvolací súd nezohľadnil zistenú a nespornú skutočnosť, že úverové podmienky určovali nielen časť obsahu zmluvy o splátkovom úvere (hlavný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom), ale aj časť obsahu zmluvy o použití zmenky (vzťah medzi veriteľom a ručiteľom, teda žalobkyňou a žalovaným 1/). Týmto postupom súd porušil jej právo na spravodlivý proces.

9. Arbitrárnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva podľa žalobkyne v posudzovaní konkrétneho ustanovenia ako určitého alebo neurčitého „vo vzťahu k niekomu“ (a nie objektívne), resp. podľa toho, v akom dokumente (kým uzatvorenom) sa nachádza. Podľa žalobkyne to isté ustanovenie nemôže byť záväzné (platné) vo vzťahu k dlžníkovi, no neplatné (pre neurčitosť) vo vzťahu k ručiteľovi.

10. Žalobkyňa považuje za neudržateľný názor odvolacieho súdu, podľa ktorého akcesorický charakter ručenia automaticky neznamená, že predĺženie premľacej doby dojednané medzi veriteľom a dlžníkom platí aj vo vzťahu k ručiteľovi. Namietala, že odvolací súd ignoroval nielen to, že taká dohoda bola aj medzi veriteľom a ručiteľom, ale ignoroval aj ustanovenie § 310 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa právo veriteľa voči ručiteľovi nepremľčí pred premľčaním práva voči dlžníkovi. Aj v prípade, že by nebola medzi stranami sporu dohoda o predĺžení premľacej doby, platilo by, že premľčanie bolo predĺžené medzi veriteľom a dlžníkom, a preto by nárok voči ručiteľovi nemohol byť premľčaný skôr.

11. Vytykala odvolaciemu súdu, že nezohľadnil zistenie, že žalovaný 1/ ako ručiteľ potvrdil prevzatie úverových podmienok, a teda mal možnosť oboznámiť sa s tým, či došlo k predĺženiu premľacej doby. V odôvodnení napadnutého rozsudku totiž uviedol, že ručiteľ má mať možnosť pri uzatváraní ručiteľského záväzku oboznámiť sa s tým, či došlo k predĺženiu premľacej doby, ktoré konštatovanie následne prepojil s úvahou, že predĺženie premľacej doby by malo byť samostatným úkonom, a nie špecifikáciou obsahu zmluvy o splátkovom úvere a podmienok k takej zmluve, ktorej ručiteľ nebol účastníkom. Z toho súd vyvodzuje neurčitosť vo vzťahu k žalovanému 1/, v dôsledku čoho nepovažuje ustanovenie o predĺžení premľacej doby za platné. Podľa žalobkyne je aj táto časť odôvodnenia zmätočná a nelogická.

12. Žalobkyňa považuje za nesprávny záver odvolacieho súdu (odseku 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku), že vyhlásenie o predĺžení premľacej doby podľa § 401 Obchodného zákonníka nemôže byť súčasťou inej zmluvy alebo obchodných podmienok, namietajúc, že takéto odôvodnenie nedáva odpoveď na jej odvoláciu argumentáciu k opačnému záveru.

13. Na záver v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP žalobkyňa zhrnula, že odvolací súd nezohľadnil obsah spisu, okolnosti relevantné pre posúdenie veci a judikatúru, ktorú žalobkyňa uplatnila, a ani nevysvetlil, prečo by mal byť odsek 17.11 úverových podmienok vnútorne rozporný, jeho predmet by nebol jasne určený alebo že by jeho nedostatky (ktoré neidentifikoval) nebolo možné preklenúť výkladom. Odvolací súd neuviedol dostatočne zrejme, z akého dôvodu má neplatnosť vyplývať a ktoré skutkové zistenia napĺňajú ktorú porušenú normu.

14. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP žalobkyňa formulovala otázky, ktoré označuje za právne a od ktorých vyriešenia podľa nej závisel napadnutý rozsudok, no odvolací súd ich zodpovedal nesprávne. Prvá otázka: Je právne prípustné, aby obsah obchodných podmienok, ktorý podľa § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka určuje časť obsahu hlavnej zmluvy, určoval súčasne aj obsah časti osobitne uzatvorenej zabezpečovacej zmluvy, ak na rovnaké obchodné podmienky odkazuje aj zabezpečovacia zmluva uzatvorená s tretťou osobou a aby teda takéto obchodné podmienky zaväzovali nielen účastníkov hlavného vzťahu, ale aj zabezpečovacieho vzťahu? Žalobkyňa na túto otázku odpovedá kladne, pričom za nesprávny označila záver odvolacieho súdu, že úverové podmienky sú záväzné pre toho, kto uzatvorí hlavný záväzkový vzťah, t. j. pre dlžníka a veriteľa, nie však pre ručiteľa (najmä odsek 41 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

15. Druhá otázka: Je právne možné, aby na posúdenie platnosti alebo (absolútnej) neplatnosti zmluvného ustanovenia z pohľadu určitosti mala vplyv samotná skutočnosť, či je dojednanie obsiahnuté priamo v zmluve medzi stranami, alebo v obchodných podmienkach, na ktoré táto zmluva odkazuje a ktoré tvoria

jej súčasť podľa § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka? Podľa žalobkyne taká skutočnosť nemá vplyv z pohľadu určitosti. Odvolací súd však posudzoval otázku platnosti primárne na základe toho, že išlo o ustanovenie úverových podmienok. Žalobkyňa odkázala na odsek 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom súd konštatuje, že predĺženie premlčacej lehoty je samostatným právnym úkonom a nie je špecifikáciou obsahu zmluvy o úvere a podmienok poskytnutia a splácania úveru, ktoré by mohli byť upravené vo všeobecných úverových podmienkach k úverovej zmluve.

16. Tretia otázka: Je možné posudzovať otázku platnosti alebo (absolútnej) neplatnosti identického zmluvného ustanovenia z pohľadu určitosti odlišne „vo vzťahu k jednému“ účastníkovi zmluvného vzťahu (dlžníkovi) než inému účastníkovi zmluvného vzťahu s rovnakým obsahom (ručiteľovi)? Tak z hľadiska § 37 Občianskeho zákonníka ako aj z pohľadu právnej istoty tvoriacej súčasť materiálneho právneho štátu, ako aj článku 2 ods. 2 CSP? Podľa žalobkyne selektívne posudzovanie platnosti právneho úkonu z pohľadu určitosti odporuje požiadavke právnej istoty a predvídateľnosti práva, ako aj § 37 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd nesprávne konštatoval, že úverové podmienky boli záväzné pre veriteľa a dlžníka, no ich odsek 17.11 bol neplatný vo vzťahu k ručiteľovi (odsek 43. a 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

17. Štvrtá otázka: Je potrebné vykladať § 401 Obchodného zákonníka tak, že vyhlásenie o predĺžení premlčacej doby musí byť vykonané samostatným právnym úkonom resp. na samostatnej listine alebo tak, že toto vyhlásenie môže byť súčasťou aj iného právneho úkonu resp. viacerých právnych úkonov obsiahnutých napríklad v jednej zmluve? Žalobkyňa zastáva druhú možnosť, pričom vyhlásenie môže byť obsiahnuté v časti zmluvy tvorenej obchodnými podmienkami. Odvolací súd však nesprávne konštatoval, že by malo ísť o samostatný úkon (odsek 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

18. Posledná piata otázka: Ak dlžník v obchodnoprávnom vzťahu písomne predlíži premlčaciu dobu voči veriteľovi podľa § 401 Obchodného zákonníka bez toho, aby tak účinne urobil voči veriteľovi osobitne aj ručiteľ, má sa v takom prípade aplikovať § 310 Obchodného zákonníka tak, že právo veriteľa sa voči ručiteľovi nepremlčí ani pred takto predĺženým premlčaním práva voči dlžníkovi? Podľa žalobkyne sa právo veriteľa nepremlčí skôr než voči dlžníkovi bez ohľadu na predĺženie. Odvolací súd však nesprávne konštatoval, že predĺženie premlčacej doby dlžníka nemá účinky voči ručiteľovi (odsek 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

19. Žalobkyňa súčasne navrhla odložiť právoplatnosť napadnutého rozsudku. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považovala: skutočnosť, že sa ústretovo voči žalovanému domáha len štvrtiny pohľadávky bez úrokov z omeškania; že jej vznikla škoda vo výške viac ako 400 000 eura z dôvodu nesplatenia úveru spoločnosťou, s ktorou je žalovaný 1/ prepojený; že nesporne za nárok zodpovedá žalovaný 1/ ako ručiteľ a že by bolo neprimerané a v rozpore s dobrými mravmi, aby sa škoda navýšila o vyplatenie náhrady trov konania s otáznou ich spätnou vymožiteľnosťou.

20. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná 2/. Navrhla, aby najvyšší súd dovolanie odmietol, prípadne zamietol, nakoľko z dovolania nie sú zjavné také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť nesprávny procesný postup odvolacieho súdu. Odvolací súd sa podľa žalovanej 2/ v odôvodnení rozhodnutia náležite vysporiadal so všetkými skutočnosťami a žalobkyňa namieta zistený skutkový stav a otázky, ktoré neboli predmetom konania. Žalovaná 2/ poukázala tiež na to, že k dovolaniu nebolo predložené splnomocnenie na zastupovanie, v dôsledku čoho naň nemožno prihliadať. Nemožno prihliadať ani na splnomocnenie udelené pred právoplatnosťou napadnutého rozsudku, keďže splnomocnenie udelené na celé konania právoplatnosťou zaniká.

21. Na písomné vyjadrenie žalovaného 1/ k dovolaniu dovolací súd nemohol prihliadnuť z dôvodu, že bolo podané po uplynutí lehoty na vyjadrenie (§ 436 ods. 3 CSP).

22. Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a za ktorú koná jej zamestnanec s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa [(§ 429 ods. 2 písm. b) CSP),

(ďalej v texte aj „dovolateľka“)], bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť [447 písm. c) a f) CSP].

23. Na úvod považuje dovolací súd za potrebné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

24. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

25. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

26. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

27. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f) CSP, nie pri dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

28. Žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Odvolací súd jasným, rozhodným, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, poskytol primerané odpovede na odvolacie námietky; jeho úvahy a z nich vyvedené závery, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Odvolací súd teda procesne nekonal nesprávne, spôsobom zmätočným, ktorým by žalobkyni znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

31. Pri preskúvaní napadnutého rozsudku najvyšší súd vychádzal aj z obsahu rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), keďže konania pred súdmi z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok. Súd prvej inštancie zamietol žalobu, pretože pre námietku premlčania uplatnenú žalovaným 1/ nemohol žalobou uplatnené právo priznať (odsek 39. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). K tomuto záveru dospel súd prvej inštancie primárne na základe premisy, že vyhlásenie o predĺžení premlčacej doby v úverových podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy o použití zmenky obsahujúcej ručiteľské vyhlásenie žalovaného 1/, je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu, že žalovaný 1/ nepodpísal úverové podmienky. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však implicitne vyplynulo, že s takýmto posúdením neplatnosti odvolací súd nesúhlasil. Mal totiž za to, že v prípade nespotrebitelských vzťahov, ktorým je aj vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou 1/ a hlavný vzťah zo zmluvy o splátkovom úvere, sa nevyžaduje podpísanie všeobecných úverových podmienok druhou zmluvnou stranou. Na druhej strane sa však odvolací súd stotožnil s ďalšou premisou (odsek 43. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti predĺženia premlčacej doby v odseku 17.11 úverových podmienok nielen pre absenciu podpisu podmienok, ale aj pre neurčitosť dojednania o predĺžení premlčacej doby, keď zo znenia daného odseku „nemožno vyvodiť, o aké konkrétne právo veriteľa, úverovou zmluvou sa jedná“. Teda súd v hypotetickej rovine uviedol, že aj keby boli úverové podmienky žalovaným 1/ podpísané, i tak by dané dojednanie bolo neplatné. Odvolací súd teda odmietol prvú premisu ako nesprávnu, čím ju odstránil. Tým sa však zmenila logická pozícia druhej premisy, keď z hypotetickej sa stala samostatnou nosnou premisou (tzv. ratio decidendi) záveru o neplatnosti predĺženia premlčacej lehoty, čo viedlo k zamietnutiu žaloby.

32. Odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 2 CSP konštatoval, že si osvojil odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Napriek tomuto konštatovaniu sa nestotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu, keď sa výslovne stotožnil len s jednou premisou a druhú odmietol, čo aj vysvetlil. Predmetné ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu obmedziť odôvodnenie napadnutého rozsudku na skonštatovanie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia. V prejednávanom prípade napriek deklarácii odkazu na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu tak odvolací

súd nepostupoval. Ide však len o formalistický rozpor odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorý ho nerobí ako celok nepresvedčivým.

33. Nie je vylúčené, že odvolací súd sa môže stotožniť s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia. V každom prípade je však povinný sa zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie, a zároveň sa vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP). Žalobkyňa v dovolaní nešpecifikovala konkrétne podstatné vyjadrenia alebo podstatné tvrdenia, ktoré uplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie alebo v odvolacom konaní, na ktoré zo strany súdov nedostala odpoveď. Takúto špecifikáciu nemožno identifikovať ani v dovolacej námietke, že odvolací sa nevysporiadal „s podrobnou argumentáciou žalobcu, podporenou judikatúrou k otázke určitosti formulácie právneho úkonu k formulácii „každé právo veriteľa z úverového Dokumentu“ obsiahnutou najmä v bodoch 79 až 89 Odvolania, resp. aby sa k tejto otázke vôbec vyjadril“. Žalobkyňa len všeobecne uviedla, akej otázky sa jej argumentácia týka, pričom poukázala na príslušné body svojho odvolania, v ktorých túto konkrétnu argumentáciu uplatnila. Aby najvyšší súd mohol identifikovať podstatné argumenty, na ktoré nedostala žalobkyňa odpoveď, musel by ich sám vyhľadávať v odvolaní žalobkyne, a to cez kritérium spojitosti s otázkou určitosti formulácie právneho úkonu. Najvyšší súd by týmto postupom nahrádzal činnosť dovolateľa, resp. jeho advokáta, a to na úkor protistrany, v rozpore s kogentnými ustanoveniami CSP. Bolo totiž vecou žalobkyne ako dovolateľa, aby uviedla, z akého dôvodu považuje napadnutý rozsudok za nesprávny (§ 428 CSP), a to v prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP uvedením, v čom spočíva vada uvedená v danom ustanovení. Urobiť tak má bez toho, aby len poukázala na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

34. Ako už bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti predĺženia premľacej doby v odseku 17.11 úverových podmienok aj pre neurčitosť dojednania o predĺžení premľacej doby. Súd prvej inštancie použil ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a jeho použitie odôvodnil nemožnosťou zistiť, čo je predmetom dojednania podľa odseku 17.11 úverových podmienok, keď zo znenia daného odseku „nemožno vyvodit“ o aké konkrétne právo veriteľa, úverovou zmluvou sa jedná“, a to ani pomocou výkladových pravidiel podľa § 35 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a § 266 Obchodného zákonníka. Už toto postačovalo pre použitie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda otázka prípadnej vnútornej rozpornosti by už bola nadbytočná. Žalobkyňa navyše ani nenamietala v odvolaní, že by sa touto okolnosťou súd prvej inštancie nezaoberal. Najvyšší súd tak konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmý právny dôvod neplatnosti právneho úkonu a na základe akého skutkového zistenia k tomu súd dospel (IV. ÚS 15/2014).

35. Pokiaľ mala žalobkyňa za to, že odôvodnenie neplatnosti právneho úkonu, konkrétne jeho neurčitosti je nepresvedčivé, resp. ostali niektoré otázky nezodpovedané, bolo jej vecou, aby to konkrétne namietala v dovolaní. Svojou nečinnosťou sa žalobkyňa pripravila o možnosť prieskumu dôvodnosti dovolania vo vzťahu k otázke určitosti právneho úkonu. Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že žalobkyňa v odvolaní predniesla obsah ďalších odsekov úverových podmienok, na podklade ktorých bolo možné vyložiť obsah odseku 17.11. Nepochybne ide o podstatnú odvolaciu argumentáciu, avšak absenciu odpovede odvolacieho súdu na túto argumentáciu zákonom predpokladaným spôsobom v dovolaní nenamietla.

36. Je na dovolateľovi, aby uchopil podstatu problému vo svojom dovolaní, keď on sám má byť nepriaznivo dotknutý dovolaním napadnutým rozhodnutím. Preto zákonodarca ako podmienku dovolacieho konania ustanovil spísanie dovolania advokátom a zastupovanie ním, resp. osobou majúcou vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Najvyšší súd je totiž viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), ktoré musí dovolateľ vymedziť spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Súčasťou práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktorému zodpovedá povinnosť súdu okrem iného v odôvodnení rozhodnutia reagovať na podstatné argumenty strany sporu a povinnosť dať jasnú odpoveď na riešenie základných skutkových a právnych osobitostí prípadu. Porušenie danej povinnosti je porušením práva na

spravodlivý proces, teda aj vadou konania podľa § 420 písm. f) CSP. V prejednávacom prípade však žalobkyňa neuviedla a riadne nešpecifikovala, na ktoré podstatné argumenty alebo na riešenie ktorých základných skutkových a právnych osobitostí prípadu nedali súdy nižšieho stupňa odpoveď.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené nebol na účely dovolacieho konania podstatný argument dovolateľky, že odvolací súd nezohľadnil skutočnosť, že odkazom na úverové podmienky bol určený aj obsah zmluvy o použití zmenky, teda nielen zmluvy o splátkovom úvere, ako ani s tým súvisiaci argument, že žalovaný 1/ ako ručiteľ potvrdil prevzatie úverových podmienok, čím mal možnosť oboznámiť sa s tým, či došlo k predĺženiu premľacej doby. Napadnutý rozsudok je v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie totiž založený na závere o neplatnosti predĺženia premľacej lehoty pre neurčitosť jeho dojednania, keď nie je zrejmé, o aké právo veriteľa sa má jednať. Ďalšie úvahy týkajúce sa tejto otázky uviedol odvolací súd bez toho, aby tým spochybnil príslušnú premisu súdu prvej inštancie, na ktorej je založené rozhodnutie v tejto veci. Odvolací súd neuviedol doplňujúce úvahy ani ako podklad pre ďalší dôvod na zamietnutie žaloby. Pre rozhodnutie vo veci samej by zohľadnenie danej skutočnosti bolo podstatné práve pri vyložení obsahu odseku 17.11 úverových podmienok, čo žalobkyňa sledovala svojím odvolaním. Avšak v dovolaní žalobkyňa už nenamietala, že na príslušné odvolacie námietky nedostala odpoveď. Zohľadnenie danej skutočnosti zo strany odvolacieho súdu tak samé o sebe nebolo rozhodné. Napadnutý rozsudok preto nezávisel od súvisiacej žalobkyňou sformulovanej prvej otázky (odsek 14. odôvodnenia tohto rozhodnutia), ako ani druhej a štvrtej otázky (odsek 15. a 17. odôvodnenia tohto rozhodnutia). Rozhodnutie vo veci samej totiž nezáviselo od posúdenia, že časť obsahu ktorej zmluvy je určená odkazom na úverové podmienky alebo od posúdenia, či pre určitosť predĺženia premľacej doby je rozhodné jeho dojednanie v zmluve alebo v obchodných podmienkach.

38. Z rovnakých dôvodov považuje najvyšší súd za nepodstatný argument žalobkyne, že odvolací súd neposudzoval objektívne konkrétne ustanovenie (odsek 17.11 úverových podmienok) ako určité alebo neurčité. Ide len o samu kritiku prístupu odvolacieho súdu zvoleného pri právnom posudzovaní platnosti právneho úkonu, čo významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa nevyplýva ani nekonzistentná skutková a právna argumentácia týkajúca sa otázky platnosti právneho úkonu z hľadiska určitosti prejavu vôle tým, že by odlišne bola posudzovaná určitosť odseku 17.11 úverových podmienok a následná neplatnosť predĺženia premľacej doby, podľa toho, kto urobil príslušné vyhlásenie, resp. časť obsahu ktorej zmluvy je určená odkazom na úverové podmienky. Ak by aj najvyšší súd pripustil, že žalobkyňou sformulovaná tretia otázka (odsek 16. odôvodnenia tohto rozhodnutia) je právnou (viď 3Cdo/27/2019), napadnutý rozsudok vzhľadom na vyššie uvedené nezávisel od jej vyriešenia. Najvyšší súd však k tomu navyiac dodáva, že v zmysle výkladových pravidiel právnych úkonov (§ 35 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ako aj § 266 ods. 1 až 5 Obchodného zákonníka), ktorými možno preklenúť nedostatky v určitosti obsahu, či predmetu právneho úkonu [I. ÚS 640/2014 (16/2015)], sa teoreticky predpokladá, že aj totožné jazykové vyjadrenie prejavu vôle možno vykladať odlišne v závislosti od toho, kto právny úkon urobil a komu bol určený.

39. Žalobkyňa tiež len kritizuje odvolací súd, namieta zmätočnosť a nelogickosť odôvodnenia v časti úvahy súdu o tom, že predĺženie premľacej doby je samostatným úkonom. Ani tieto nedostatky však nekonkretizuje. Zohľadniac skutočnosť, na akej premise je napadnutý rozsudok v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie založený (neplatnosť predĺženia premľacej lehoty pre neurčitosť jeho dojednania, keď nie je zrejmé, o aké právo veriteľa sa má jednať), ide tiež o nepodstatnú úvahu súdu. V nadväznosti na danú kritiku žalobkyňa namieta výslovne v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP aj záver odvolacieho súdu o tom, že vyhlásenie podľa § 401 Obchodného zákonníka nemôže byť súčasťou inej zmluvy alebo obchodných podmienok. Od tohto právneho posúdenia veci však napadnutý rozsudok nezávisel, pretože na podklade tejto úvahy nedospel odvolací súd k záveru, že by predĺženie premľacej doby obsiahnuté v odseku 17.11 úverových podmienok bolo neplatné práve z dôvodu, že je súčasťou úverových podmienok. Preto aj keď žalobkyňa v odvolaní tvrdila opačný záver, a teda, že vyhlásenie o predĺžení premľacej doby môže byť súčasťou obchodných podmienok, nevyžadovalo sa, aby sa odvolací súd s argumentáciou žalobkyne osobitne vysporiadal. Preto nezávisel napadnutý rozsudok ani od žalobkyňou sformulovanej druhej a štvrtej otázky (odsek 15. a 17.

odôvodnenia tohto rozhodnutia). Najvyšší súd však pre ďalšie budúce obdobné prípady poukazuje na R 5/2024, s ktorým bude vhodné sa vysporiadať potenciálne aj pri iných dojednaniach ako zmluvnej pokute v obchodných podmienkach.

40. Žalobkyňa namieta v rovine dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP, ako aj dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP, správnosť právnej úvahy odvolacieho súdu, že akcesorita ručenia neznamená priamo, že predĺženie premlčacej doby medzi veriteľom a dlžníkom platí aj vo vzťahu k ručiteľovi (žalobkyňou sformulovaná piata otázka; odsek 18. odôvodnenia tohto rozhodnutia). Odvolací súd podľa nej ignoroval § 310 Obchodného zákonníka. Uvedené výhrady podľa najvyššieho súdu však smerujú len k namietaniu nesprávneho právneho posúdenia veci, keď sa odvolaciemu súdu vyčíta, že na hmotnoprávnu otázku nepoužil správnu právnu normu (R 24/2017). Takúto argumentáciu však žalobkyňa neuplatnila v odvolaní, hoci tak vzhľadom na právny záver súdu prvej inštancie o premlčaní mohla urobiť, keď by namietala, že sa voči nej ako ručiteľovi nemohlo premlčať pred premlčaním práva voči spoločnosti MVR ako dlžníkovi (§ 310 Obchodného zákonníka), ktorá dojednáním v odseku 17.11 úverových podmienok predĺžila premlčaciu dobu (§ 401 Obchodného zákonníka). Takouto argumentáciou sa najvyšší súd nemôže zaoberať, pretože by fakticky pristúpil k skúmaniu rozsudku súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to ani nedostal príležitosť (7Cdo/144/2021). Navyiac vzhľadom na premisu o neplatnosti predĺženia premlčacej doby pre neurčitosť, použitie § 310 Obchodného zákonníka by sa stalo relevantným až po prelomení danej premisy. K tomu viedla aj argumentácia žalobkyne v odvolaní, ktorú však v dovolaní nekonkretizovala.

41. Najvyšší súd sumarizujúc uvedené konštatuje, že zistil dôvody pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) a f) CSP. Ide v prvom rade o nevymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP spôsobom uvedeným v § 431 a § 433 CSP. V rovine daného dovolacieho dôvodu ide aj o neprípustnosť dovolania, keďže najvyšší súd nezistil dovolaním namietané vady. Ďalej je to nečinnosť žalobkyne, ktorá sa mohla niektorými námietkami domáhať svojej ochrany už v odvolacom konaní (m. m. 7Cdo/144/2021). Nakoniec, najvyšší súd odmietol dovolanie aj preto, že napadnutý rozsudok nezávisel od vyriešenia právnych otázok, ktoré z dovolania vyplývali.

42. Žalobkyňa v dovolaní navrhla aj odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku. Najvyššiemu súdu však neboli z dovolania zrejmé dôvody hodné osobitného zreteľa, na podklade ktorých by mohol pristúpiť k odloženiu právoplatnosti napadnutého rozsudku v zmysle § 444 ods. 2 CSP, a preto o tomto návrhu osobitne v priebehu dovolacieho konania nerozhodol, na čo nebol ani povinný (m. m. IV. ÚS 578/2022 a II. ÚS 483/2022).

43. Hoci najvyšší súd nemusí odôvodniť svoje rozhodnutie o trovách dovolacieho konania, keďže dovolanie odmieta (§ 453 ods. 1 CSP), považuje za vhodné uviesť aj odôvodnenie výrokov o trovách dovolacieho konania.

44. V prvom rade najvyšší súd neprihliadol na vyjadrenie žalovaného 1/ k dovolaniu (č. l. 387) z dôvodu, že bolo podané po uplynutí lehoty na vyjadrenie (§ 436 ods. 3 CSP). Výzva súdu prvej inštancie, aby sa žalovaný 1/ vyjadril k dovolaniu v lehote 10 dní (č. l. 336), bola doručená jeho zástupcovi (uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia) 24. júna 2022. Tohto zástupcu, ktorý má postavenie advokáta, si žalovaný 1/ zvolil udelením splnomocnenia (§ 89 ods. 1 CSP), a to na zastupovanie v tejto veci (nanajvýš aj výslovne na podávanie opravných prostriedkov) [č. l. 38]. Žalovaný 1/ si tak zvolil zástupcu na celé konanie (§ 92 ods. 1 a 2 CSP), vrátane dovolacieho konania. Najvyšší súd rešpektujúc precedenčnú povahu rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a povinnosť rešpektovať ústavnoprávny výklad vykonaný v nich, prijal názor ústavného súdu, že dovolacie konanie je súčasťou konania vo veci ako celku a nie je samostatným konaním [II. ÚS 348/2020, III. ÚS 306/2025, 5Obdo/3/2023, 1Obdo/10/2022 (R 1/2024)], a preto splnomocnenie udelené v priebehu konania pred súdom prvej inštancie alebo odvolacieho konania nezaniká okamihom právoplatnosti súdneho rozhodnutia, vo výroku ktorého súd vyslovil obsah rozhodnutia vo veci samej. Na základe toho súd prvej inštancie postupoval správne, ak výzvu na vyjadrenie k dovolaniu doručil zástupcovi žalovaného 1/ (§ 438 ods. 1 CSP s odkazom na § 110 ods. 1 CSP).

45. Žalovaný 1/ (prostredníctvom svojho zástupcu) 4. júla 2022, posledný deň lehoty na vyjadrenie k dovolaniu podal návrh na predĺženie lehoty na vyjadrenie (č. l. 337). Súd prvej inštancie však do predloženia veci najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní o tomto návrhu nerozhodol. Žalovaný 1/ sa k dovolaniu napokon nevyjadril ani do 11. júla 2022, dokedy žiadal lehotu predĺžiť. Súd prvej inštancie potom ani nemal možnosť fakticky (bez vydania uznania) návrhu vyhovieť. Najvyšší súd však, aj keby sám pristúpil k posúdeniu návrhu a tomuto vyhovel, nemal by na aké vyjadrenie prihliadnuť, keďže toto nebolo v lehote navrhovanej žalovaným 1/ urobené. Žalovaný 1/ prostredníctvom zástupcu uviedol subjektívne dôvody na strane zástupcu (čerpanie dovolenky zástupcom bez uvedenia jej presného trvania), pre ktoré navrhuje predĺžiť lehotu a určil si lehotu na vykonanie úkonu, pričom nešpecifikoval dôvod na predĺženie lehoty tak, aby súd mohol posúdiť, že na vykonanie úkonu by bolo vhodnejšie určiť dlhšiu lehotu. Žalovaný 1/ teda mal k dispozícii ním požadovaný časový priestor, ktorý nevyužil, preto neostalo najvyššiemu súdu iné, než v dôsledku zmeškania lehoty na vyjadrenie žalovaného 1/ urobené až 20. novembra 2023 neprihliadnuť [32Cdo/1871/2011 (NS ČR), 26Cdo/97/2006 (NS ČR)]. Navyše návrh na predĺženie lehoty nemá odkladný účinok, teda plynutie príslušnej lehoty sa neprerušuje. Preto ani vyčkávanie na rozhodnutie súdu o návrhu nesvedčí bdelosti navrhovateľa vo svojich procesných právach a povinnostiach.

46. Žalovaný 1/ sa vyjadril k dovolaniu až na podklade opätovnej výzvy, ktorú súd prvej inštancie doručil priamo žalovanému 1/ (č. l. 364) 3. novembra 2023. Vyjadrenie podal žalovaný 1/ až po uplynutí lehoty určenej v opätovnej výzve. Tento úkon spojil s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty. Keďže súd prvej inštancie formálne nerozhodol o návrhu žalovaného 1/, najvyšší súd sa k nemu vyjadrí. Z obsahu návrhu vyplýva, že sa týka lehoty určenej v opätovnej výzve, ktorá začala plynúť jej dorúčením, keď 3. novembra 2023, kedy uplynula úložná lehota, sa z osobných dôvodov nachádzal v Nemecku (od 28. októbra 2023 do 5. novembra 2023), v mieste trvalého bydliska svojej dcéry. Žalovaný 1/ teda nenavrhol odpustiť zmeškanie lehoty určenej v prvej výzve na vyjadrenie k dovolaniu, ktorú súd prvej inštancie správne doručil jeho zástupcovi už 24. júna 2022. Keďže okolnosti uvedené v návrhu neospravedlňujú zmeškanie danej lehoty, jej zmeškanie nemožno odpustiť.

47. Najvyšší súd neprihliadol na vyjadrenie žalovaného 1/ k dovolaniu a v dovolacom konaní mu ďalšie trovy nevznikli. Najvyšší súd preto napriek úspechu žalovaného 1/ v dovolacom konaní o náhrade jeho trov rozhodol tak ako to vyplýva z druhého výroku tohto rozhodnutia (R 72/2018).

48. Žalovaná 2/ bola stranou sporu v časti konania o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, v ktorom súd prvej inštancie vydal (počas konania vo veci samej) uznesenie o zabezpečovacom opatrení, ktorým zriadil záložné právo na stavbe v tom čase v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných. Následne však súd prvej inštancie dané uznesenie v zmysle § 335 ods. 1 CSP zrušil svojím rozsudkom (súdu prvej inštancie) v druhom výroku. Žalobkyňa podala proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu (teda aj v rozsahu druhého výroku) odvolanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, a teda potvrdil aj výrok o zrušení uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Žalobkyňa podala dovolanie proti napadnutému rozsudku tiež v jeho celom rozsahu, avšak nespochybňuje v ňom správnosť zrušenia uznesenia o zabezpečovacom opatrení, resp. potvrdenia tohto uznesenia odvolacím súdom. Z obsahu dovolania vyplýva, že vytýkané vady sa týkajú rozhodnutia vo veci samej, teda nie zabezpečovacieho opatrenia. Tomuto zodpovedá aj vyjadrenie žalovanej 2/, ktoré sa obsahovo týka veci samej (č. l. 375). Z uvedeného dôvodu na tvrdenia obsiahnuté vo vyjadrení, ktoré sa týkajú výlučne rozhodnutia vo veci samej neprihliadol. Hoci najvyšší súd nemôže prihliadnuť ani na vyjadrenie žalovaného 1/, najvyššiemu súdu neušlo pozornosť, že obsahuje rovnaké tvrdenia ako vyjadrenie žalovanej 2/. Vzhľadom na predmet dovolacieho konania však bolo na žalovanom 1/, aby bol ostražitý a svoje vyjadrenie k dovolaniu urobil včas. Za správny považuje dovolací súd postup súdu prvej inštancie, keď vyzval aj žalovanú 2/ na vyjadrenie k dovolaniu (č. l. 369), keďže: „výrok súdneho rozhodnutia o zrušení neodkladného opatrenia podľa § 335 ods. 1 CSP je obligatórny a má vždy charakter tzv. závislého výroku“ (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 1279). Teda odvolací, ako aj dovolací by ho mohli preskúmať, bez ohľadu na to, či voči nemu smeruje opravný

prostriedok [§ 379 písm. a) a § 439 písm. a) CSP].

49. Najvyšší súd sa zaoberal námietkou žalovanej 2/, z ktorej vyplýva, že neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP. Z rovnakých dôvodov ako najvyšší súd prihliadol na trvajúce právne zastúpenie žalovaného 1/ aj pre dovolacie konanie, tak isto prihliadol aj na zastúpenie žalobkyne. Žalobkyňa si zvolila zástupcu, obchodnú spoločnosť IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 854 808 ako advokátskej kancelárie, prostredníctvom ktorej advokát ako konateľ spoločnosti poskytuje právne služby [§ 12 ods. 1 písm. e) a ods. 4 zákona o advokácii]. Urobila tak už po vydaní rozsudku súdu prvej inštancie, keď jej udelila splnomocnenie (§ 89 ods. 1 CSP), a to na zastupovanie v tejto veci (nanajvýš aj výslovne na podávanie opravných prostriedkov) [č. l. 221]. Žalobkyňa si tak zvolila zástupcu na celé konanie (§ 92 ods. 1 a 2 CSP), vrátane dovolacieho konania. Dovolanie spísal JUDr. Viktor Ewerling, PhD. v tom čase ako prokurista danej advokátskej kancelárie, ktorý mal (a má) postavenie advokáta. Ako prokurista bol tak oprávnený konať v mene advokátskej kancelárie (§ 12 ods. 5 zákona o advokácii v spojení s § 14 Obchodného zákonníka). Hoci v priebehu odvolacieho konania žalobkyňa oznámila najvyššiemu súdu odvolanie splnomocnenia advokátskej kancelárie, preukázala, že jej zamestnanec je oprávnený v jej mene konať pred súdom v dovolacom konaní a má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa [§ 429 ods. 2 písm. b) CSP]. Najvyšší súd tak nezistil, že by neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, z dôvodu čoho dovolanie neodmietol podľa § 447 písm. e) CSP. Predmetná námietka žalovanej 2/ nebola relevantná a na ostatné jej tvrdenia obsiahnuté vo vyjadrení najvyšší súd neprihliadol. Preto najvyšší súd rozhodol o náhrade jej trov dovolacieho konania tak, ako to vyplýva z tretieho výroku tohto rozhodnutia (§ 257 CSP).

50. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.